

DREPTĂȚEA

Apare în fie-care zi de lucru la amiazi.

Preful 10 fl. pe an (pentru străinătate 37 frci). —
Numeri singuratici 5 cr. — Tacsă de inserțiuni:
1 cm. □ 1 cr., plus 30 cr. timbru. — Toate abo-
namentele și tacsă se plătesc în Timișoara.

Redactor responsabil: **Adrian P. Descanu.**

Redacțiunea și Administrațiunea: Timișoara,
cetate, strada Zápolya (Temesvár, Festung,
Zápolyagasse), Nr. 41.
Telefon (linia de stat Viena, Budapesta, Arad) Nr. 4.

După o lună.

Timișoara, 5 Novembre n.

»Diva bună se arată de dimineața« —
dice românul.

Astfelu se are lucrul și cu începutul
»erei noue« și »epochale« inaugurată prin
legile »politice bisericești«, care eră după
atâtea încordări și sfortări la 1-a Oct. a. c.
își luă începutul.

O adevărată experimentare și nimic mai
mult este și va rămâne toată »politica«
politice bisericești. Numai de nu ar fi ea
atât de tristă și de costisitoare, pre cum e
de nostimă și suchiată. Sinamăgirea și cău-
tarea după potcoave de cai morți deja easă
la iveală și promite cu toată pozitivitatea un
»nesze semmit, fogd meg jól«.

În prima lună pracsă convinse pe voini-
coșii experimentatori despre grandioasa lor
necapabilitate în ale legiferării. Li-au lipsit,
când au adus legea, toate prevederile și
precalculările neîncungiurabile cu privire la
»esecutivă«, pre cum le lipsesc chiar și astăzi
precalculările cu privire la rezultatul »moral«:
posibilitatea ajungerii scopurilor lor! Onora-
bilul corp legiferant a avut și are înaintea
ochilor săi numai nesațioasele poște ale »ideei
de stat«; de greutatea »firești«, de cari va
ave se se izbiască ideea de stat — nu au
avut și nici au cătuși de puțină idee.

Destul, că după o pracsă de abia o
lună deja toți matriculanții se iau cu mâinile
de cap de lucrul cel mult ce li-s'a impus;
unii fug, că nu pot răsbi, alții dimisionează,
și câți vor fi de aceia cari în inima și
cugetele lor vor fi închinat în fie-care zi de
decă și de sute-ori pe cei ce au iscodit și
votat aceste novațiuni în stat? — Ați-mâne
guvernul va fi necesitat să însutiască și
înmiiască numărul purtătorilor de matricule
și, prin urmare, dotațiunile și spesele.

Se vede, că aceasta convingere a stră-
bătut și în locurile dătătoare de ton ale
capitalei, și pe toți i-au apucat grijile cele

mai serioase; se tem, că pătesc rușinea ne
mai pomenită, ca ați-mâne se rămână fără
matricule de stat din cauza, că funcționarii
lor ori nu juesc cu munca, ori fug. Și atunci
ce se va întâmplă oare? Nu li-ar rămâne
de cât să recunoască de valide și de auten-
tice matriculele preoțimeii, adevă acelea matri-
cule, pe cari de altcum legea nu pune nici
un temei! Și atunci — unde rămâne
isbânda și toată isprava?!

Numai astfelu ne putem esplică ținuta
mai nouă în causă a archiperciunatului
»Pester Lloyd«, prin carea a început a
ameți lumea la cap cu deschiderea spe-
ranțelor mari la rezultatul final, deocamdată
îndepărtat, ce el îl așteaptă de la realizarea
legilor pe terenul »politice bisericești«: el
preparează guvernului calea ca mâne-poi-
mâne să pășiască cu pretensiuni mult mai
mari de cât cele pievestite. Mult mai mari
jertfe, mult mai multă sudoare se va pre-
tinde de la țeară, dacă e, ca să se ajungă
scopul!

Și este de tot interesantă și — față de
noi — sinceră beutura ce o ofere publicu-
lui spre a-l ameți.

În prim-articolul de la 3 Novembre
numitul organ jidovesc vorbește de tot lim-
pede și pe față, dăcând, că »abia generați-
unile viitoare vor ajunge să vadă minunile
ce le vor produce reformele politice-biseri-
cești în punctul »predominării« ideii de stat
și al sentimentelor »unității naționale«!
»Oare-când — așa continuă »P. L.« —,
pre cum sperăm, națiunea unificată și ne-
divisibilă se va vedea întrupată nu numai ca
»abstracțiune politică«, ci și ca »realitate vi-
tală« (Doamne nu-i mai ajută! Aut.) atunci
opera va fi să se atribue în prima linie
procesului celui grandios al »amestecării de
sânge«, care (proces) până acuma, de și sub
auspiciile statului, impedeat a fost prin
pedeci artificiale și, în parte, volnicoase.

Din asta se vede tot-odată și aceea, că
archiperciunatul nu-și dă seamă cătuși de puțin

de adevăratele greutateți ce se ivesc. »Ameste-
carea de sânge« el o pune în perspectivă ca
un ce sigur și foarte ușor »de realizat«, ca un
lucru de robotă, la a cărui împlinire nu se
recere de cât poruncitoriu, putere, poruncă,
cârbaciu și sclavi muncitori! Alți factori,
anume însă influința moralei creștinești-
bisericești, iubirea de neam și de
sânge, alipirea națională și multe alte
divine sentimente și inclinațiuni omenesti,
cari crează și susțin națiuni întregi, națiuni,
cari trăiesc millenii una lângă alta fără de
a se asimilă cu privire la datine, credință,
naționalitate, limbă și »sânge«, pe acestea
»P. L.« nu le ia în nici o băgare de seamă,
le nesocotește astfelu, ca și când nici că ar
esistă. Caracteristic pentru cei ce ne stă-
pânesc.

Numai de nu s'ar înșelă »P. Lloyd« și
cei ce'l țin lângă oala cu carne! Numai de
nu s'ar întâmplă cumva ceea ce în litera-
tura sântă a bisericilor creștine scris este:
»cel ce sapă groapa altuia... cade însuși
într'nsa!«

Faimoasa »ideia de stat« numai până
atunci poate servi de groapă națională a
altora, până când mânuătorii ei se află la
putere. Naționalitățile nemaghiare încă se
află în »stat«, prin urmare și ele sunt »stat«,
și ele fac parte din »națiune«. Asta e fapt.
Ear' »puterea« — ea a fost, este și rămâne
»vremelnică«. Ea ați este în mâna unuia,
mâne e în a altuia; preste noapte sboară
din mâna deținătorului său paserea din
coloviă. Dovești la asta avem sute și miu!
Și nu ar fi un lucru chiar nenatural,
cu atât mai puțin »imposibil«, ca »majoritatea«
adevărată și naturală a țerii să pună cândva
cumva dinsa mâna pe putere, pe frânele gu-
vernamentale ale țerei — într'o formă sau
într'alta.

Ei, și atunci?

Atunci »ideia de stat«, odată înartien-
lată în usul public politic al țerii, devenită
chiar dogmă politică — va domni nesmintit

Foișoara „Dreptății“

Doi feciori.

— Poveste populară din viața sârbă. —
De Kosta Popovics.

I.

»Spasoe fătul meu! De ce nu te însori?
Vești că ați mâne n'o se mē mai vedeți în mij-
locul vostru, și ași vrē mult să te ved și pe
tine odată aședat.«

»Ușor putem noi face aceea, nu ești încă
așa bătrân în cât să te gândești la moarte.«

»Dar' nu se știe, fătul meu, ce aduce țiuă
și noaptea. Și de ce n'ai luă tu pe Lenka lui
Kristiĉ? Fata e frumoasă și din bună casă;
avere au, har domnului, destulă, ș'apoi cu tatăl ei
trăiesc ca cu un frate. Acum nu de mult am
vorbit în privința asta, și ei se învoesc cu toții,
numai de la tine mai atârnă.«

»Nu te grăbi așa, tată, mai avem timp; me
voiu însură și eu; doar' va rămâne și pentru
mine vr'o fată.«

»Dar' eu, fătul meu, mē tem să nu scăpăm
așa noroc din mână, c'apoi cu greu îl vom mai
putē prinde. Omul e avut. Atâta pământ, vie, și
nicăiri pe nime, numai pe ea unica.«

»Dar' . . . știi . . . tată . . . cum am mai
dis: mai avem timp; nu se mărită ea chiar
mâne.«

»Bine, bine! Dar' eu ași vrē să fie asta
cât mai îngrabă«, sfērși bătrânul, ear' de pe
frunte i-se putea ceti grija adâncă ce o purtă.
Spasoe mai stete puțin timp, apoi se duse

Mult după aceea mai merse bătrânul în sus și
în jos prin casă, sucindu-și mustețele lungi și
cărunte. Prin cap i-se încurcau niște gânduri
ciudate. Toată vieța lui i-se arētă înaintea ochi-
lor în icoane vii. Își vedeă anii tinereței, primă-
verile vieții. Se vedeă tiner în putere și cu
însuflețire împletind jocul »Colo«, ear' ceialalți
juni îl priviau cu oare-care ciudă. Multora dintre
fete li-se audia suspine înăbușitoare în pepturi;
multora le bătea inima, și multora le albiau
fețele rumene când le privia cu priviri înșelă-
toare.

Și acum, în zilele lui bătrâne, când are
lipsă de traiu bun, acum se bagă vermele
rēu în casa lui; vermele care roade rădęcina
sirguinței, și care slăbește nădejdea bătrânului.

Înainte cu șase ani căsătorii pe cel mai
bătrân fecior al său. Au adus noră din casă bună,
dar' care sparse iute înțelegerea bună dintre tată
și fecior, și dintre frate și frate.

Din timpul acela multe păți bătrânul Spasiĉ!
multe visuri frumoase i-se stinseră, dar' mai
aveă unica bucurie la cel mai tiner fecior, că cel
puțin în el își va mai vedē norocirea.

II.

Casa lui Stefan Spasiĉ este una dintre cele
mai vechi, și mai cercetate case nu numai în
satul V., ci și în tot jurul acela. Bătrânii lui
părinți veniră din Herțegovina. Ei erau trei
frați. Când însă Turcii năvăliră în Banat, au
picat toți trei pradă apărându-și până în ceasul
din urmă neamul și vatra. De la cel mai tiner
frate rămase un fecior și o fetiță. Pe fată o
răpiră Turcii și o duseră în închisoarea din

Tarigrad; de unde se audă mai târziu veste, că
și-ar fi făcut singură moarte neputend suferi
blăstēmățiile turcilor.

Feciorul Vuk, când crescū mare și când
se vedū în putere, trecū Dunărea și se duse în
Sârbia, unde se însoți într'o bandă haiducească.
După ce mai umblă câțiva ani haiducind, și
după ce audă de moartea surorii sale, se întoarse
cu câta avere eară în satul lui. Aici își cumpără
pământuri, vii, și în scurtă vreme se căsă-
tori. După ce cumpără mai multă avere, le
dărulse dumneșeu un fiu pe Stevan, căruia aveă
să rămână toată avuția strînsă.

Tatăl său vedeă în Stevan toată bucuria sa,
vedend Stevan iubirea părintească din partea
tatălui său, se supuse cu atât mai vortos sfatu-
rilor ce erau ca sînte înaintea lui. Se făcū
Stevan de însurat, dar' tot sub aripa și sub
cârma tatălui său, până ce se căsători și el.
De cumva nevasta lui Stevan se împotriviă tatălui
său, el totdeauna o dojenia și o făcea s'asculte de
sfaturile bune ale bătrânului.

Așa a și fost.

După moartea bătrânului rămase Stevan
stăpân. Aveă doi copii, pe Vasa și Spasoe. Nu
peste multă vreme le rupse nemiloasa moarte
pe mama lor dintrē ei. Stevan nu mai voi a se
căsători din pricina, ca să nu aducă mamă vi-
tregă copiilor.

Copiii crescură, ear' el le cumpără din
când în când tot mai multă avere. Aflai de
toate la el; eră o spăhîie întreagă. De întrebai și
pe cel mai mic copilăș: cine e mai avut la
voi în sat? Toți țiar fi dat răspunsul, că Stevan
Spasiĉ. (Va urmă.)

și mai departe. Domnii maghiari, cari atât de mult au sacrificat pentru ea, cari timp de atâția ani au manuat această armă, și cari prin ea au produs atâtea (părute) favoruri naționalității lor, — nu vor avea drept și motive plausibile, ca să debacheze în contra ei și să-i decreteze perirea dintră »dogmele politice« ale țerii. Însă *gustul* desigur că și l'ar schimbă »ideea de stat«. Este foarte probabil, că ea ar capătă gustul, ca să îngroape pe alții, nu pe cei ce se vor afla la putere!

Și cine oare ar fi să fie acei »alții«? Nime altul de cât cei ce fiind în țeară în minoritate, vor fi mai slabi sau, de, să dăca așa: cei ce adă sapă groapa altora!

De la „Astra“.

Comitetul central al „Astrei“, după cum scrie „Tel. Român“, a ținut Marți în 15 Octobrie o ședință extraordinară din incidentul ordinului ministeriului de interne către vice-comiți, prin care pretinde, ca despărțimintele „Astrei“ să-și înainteze statutele spre aprobare până la 30 Novembre a. c. și a decis: ca însuși comitetul central să întrevină la guvern, arătându-i că despărțimintele nu sunt nici filiale ale „Astrei“, nici reuniuni de sine, ci sunt numai organele externe ale „Astrei“, compuse din membrii ei domiciliați pe teritoriul despărțământului, cu mențiunea de a înlesni realizarea scopului ei, și ca atari nu pot avea statute lor proprii, ci ele funcționează în puterea unui regulament vechiu stabilit de adunarea generală, regulament comunicat și guvernului la o întrebare încă înainte de trei ani, fără ca acela să fi răspuns sau să fi pretins, ca „Astra“ să ie dispozițiuni speciale în statutele sale, un lucru de altmintearea, care adunarea generală din Blaș l'a făcut deja completând statutele modificate cu un capitol nou relativ la organizarea despărțământelor, ceea ce guvernul o poate ști deja din nouele statute subșternute încă la 10 Septembrie pentru aprobare.

A decis mai departe, ca să espedeze la despărțiminte o instrucțiune cum au ele să răspundă la ordinul ministerial.

Kulturegyletul din Cluș încă are filiale în țeara întreagă, provădute în statute, însă fără statute speciale ale filialelor, și totuși n'am auzit, ca guvernul să fi pretins, ca acelea filiale să-și facă statute speciale.

Cum vine guvernul să ceară de la reuniunea culturală română aceea ce nu cere de la cea maghiară?

Nici pe terenul cultural nu pot fi egali cetățenii de limbi diferite ai aceluiași stat poliglot?

Voiește guvernul să mai sporiască gravaminile românilor încă cu un din cele mai contestabile, chiar astăzi, când cu ostentațiune se bucină în toată lumea, că este resolut a satisfăce tuturor postulatelor legale ale naționalităților!?

România.

Convocarea corpurilor legiuitoare. „Monitoriul oficial“ ce ne sosește astăzi publică decretul regal, prin care camera deputaților și senatul se convoacă în sesiune extraordinară pe 24 Octobrie st. v. — Inmediat după decretul de convocare e publicat următorul raport al consiliului de ministri:

Sire!

În urma retragerii ministeriului de sub președința Dlui Lascar Catargiu, subsemnații fiind chemați de înalta încredere a Majestății Voastre a conduce guvernul țerei, întâia noastră datorie este de a face apel la țeară, ca aceasta să-și manifeste prin alegeri libere voința sa.

Rugăm, deci, cu cel mai profund respect, pe Majestatea Voastră să bine-voiți a aprobă convocarea actualelor Adunări legiuitoare în sesiune extraordinară pentru ziua de 24 Octobrie, spre a procede la disolvarea lor.

Suntem, cu cel mai profund respect,
Sire,

Ai Majestății Voastre,

Președintele consiliului ministrilor și ministru al afacerilor străine, D. Sturdza,
Ministrul justiției, Eug. Stătescu.
Ministrul cultelor și instrucțiunii publice, P. Poni.
Ministrul războiului, General C. Budișteanu.
Ministrul de interne, N. Fleva.
Ministrul finanțelor, G. Cantacuzino.
Ministrul agriculturii, industriei, comerțului și domeniilor, G. D. Pallade.
Ministrul lucrărilor publice, C. I. Stoicescu.

Străinătate.

Convocarea scupcinei. (Belgrad, 4 Novembre.) Mâne va apăre un ucuz regal, prin care scupcina se convoacă pe 20 a curente. *Garașanin*, consul la Paris, va sosi la Belgrad în 18 a curente, ear' *Natalia* în 28.

A seară au sosit aici din Niș ministrii. Regele va merge pe câteva zile la Semendria. Rezolvarea definitivă a cestiunii cabinetului se trage la îndoială.

Noul cabinet al Franciei. (Paris, 4 Novembre.) Foaia oficială publică lista noului cabinet așa după cum ve anunțasem. Portfelul afacerilor coloniale nu e ocupat definitiv, ci interimal îl prevede *Messurer*.

Eri s'a ținut consiliu de ministri, în care s'a debătut programul noului cabinet. Cu privire la interpelațiunea referitoare la Madagascar consiliul a decis, că numai după sosirea stafetei va răspunde. Celelalte interpelațiuni vor fi retrase, fiind că se referesc la acte pentru cari noul cabinet nu e responsabil. Va primi însă noul cabinet discuția asupra afacerilor cari nu sunt legate de responsabilitatea unui guvern anumit; așa d. e. la afacerea speculațiunilor cu minele de aur și la espoziția din 1900. *Guvernul va face apoi coldă amintire despre alianța ruso-franceză, a cărei susținere și alimentare guvernul și-o va considera de cea mai ponderoasă datorință.*

Pasagiul acesta din enunțiațiunea-program a guvernului vrea să fie răspuns la observările diarelor oportuniste, cari diceau, că un ministeriu radical nu poate avea bun efect asupra alianței ruso-franceze.

Trecerea prințului Borș. (Sofia, 4 Novembre.) Diariul rusofil „Staroplanina“ spune, că Ferdinand a declarat ministrilor, că se învoiește cu trecerea prințului la ortodoxie în cazul când adunarea națională, pe carea dînsul o consideră de manifestarea voinței națiunii, va pofti trecerea, și că în cazul acesta actul trecerei se va face în 18/30 Ianuarie 1896 — ziua nașterii prințului. — Cercurile guverniale se pronunță foarte rezervat asupra cestiunii, recunosc însă decisiunea principială a principelui.

(Londra, 4 Novembre.) *Daily Chronicle* află din Roma, că papa nu voiește să consimtă cu trecerea prințului.

Turburările din Turcia. (Londra, 4 Novembre.) Agența Reuter raportează din Constantinopol cu datul de 2 a curente, că situațiunea în provinciile asiane e foarte critică. De preste tot locul vin știri despre revolte. Misionarii americani din Bitlis raportează, că sunt în mare pericol. Armenii din Asia-mică voiesc să trimită la Constantinopol deputațiune, care să predea *ambasadorului rusesc Nelidov o petițiune în carea cer scutul țarului*. Poarta crede, că prin chiamarea sub arme a 40.000 de rezervisti va succede restabilirea ordinii. Mare vezirul a îndrumat telegrafice pe toți valii să liniștească poporațiunea mohamedană. Patriarchul armean Ismirlian a trimis circulariu episcopilor din Anatolia, provocându-i să facă totul pentru mulcomirea armenilor.

Situațiunea trupelor din Zeitun impresurate de armeni e critică. Poporațiunea armeană din districtul Maras, unde e în majoritate, dă vădite semne de dispozițiune războinică. Tot asemenea și în Aleppo, Erzerum, Diarbehir, Van, etc.

(Sofia, 4 Novembre.) Oficiul telegrafic de aici a primit din Constantinopol, unde telegramele sunt supuse la cea mai severă censură, o telegramă de alarm cu mențiunea de a fi espedată mai departe. E vorba de o conspirațiune contra sultanului, carea însă a fost descoperită, în urmarea căreia mulți amployați de curte ar fi fost condamnați la moarte.

Cronică.

Timișoara, 5 Novembre n.

Himen. Domnul *Alexandru Tuducescu* și domnișoara *Emilia Brancovici* își anunță cununia ce se va celebră Duminecă în 29 Octobrie st. v. la oarele 2 p. m. în biserica Crețulescu din București.

Domnișoara *Silvia Antal* își va celebră cununia cu dl *Victor Iljés* în 5 Novembre st. n. în biserica gr. cat. din Beiuș.

O familie drăgălașă. În Anglia în satul Chester există o familie constătătoare din tată, două fete și un fecior. Dintră acestia feciorul a fost citat de 130 de ori înaintea judecătoreii și anume de 26 de ori pentru beție, de 44 de ori pentru bătaia și tot de atâtea-ori a fost și închis. Sora mai bătrână de cât el are rangul al

doilea cu 67 de condamnări. Cea mai tineră 29 de condamnări, tatăl are 35. Preste tot familia în diversii sei membri a fost închisă de 347 de ori. Statistica municipală din Chester arată, că această familie a costat budgetului comun suma rotundă de 50.000 de franci.

O înaltă distincțiune. Se comunică din Petersburg că la prânzul ce s'a oferit în onoarea dlui Alexandru Catargi, fost ministru plenipotențiar pe lângă curtea M. Sale Împăratului Rusiei, a asistat, pe lângă alte personalități de distincție, Marele Duce Nicolae Mihailovici, vărul țarului Nicolae al II-lea. Prezența unui membru al familiei imperiale rusești la un prânz dat în onoarea ministrului României, este o deosebită cinste ce s'a făcut României în persoana dlui Alexandru Catargi. Se comentează de asemenea în mod foarte favorabil înalta distincțiune al cărei object a fost dl Al. Catargi din partea Țarului Nicolae, care a bine-voit a-i acordă marele cordon al ordului Sfintei Ana.

Liturghia cu parastas se va serbă în ziua de sântul *Dimitrie*, adevăc Joia viitoare, în biserica română orientală din suburbiul Timișoarei: Fabric.

Fântână cu aur. În mijlocul piaței din *Belgrad*, vis-à-vis de casa comunală, se află o fântână vechiă de pe timpul Romanilor. În timpul presentei comuna a sulevat restaurarea fântânei. Să o sepe și mai adund și să o curețe; a și ajuns cu săpatul la o adâncime de 40 metri. dar sfredeliturile tot se mai continuă. Tradiția din popor susține, că în fundul fântânei va trebui să se afle multe sume de bani în aur, galbeni, de pe vremea turcului, și cei creduli cari se înbulzesc în jurul fântânei s'au sporit în așa măsură, în cât autoritățile politice-politiale sunt necesitate a ține țermurii fântânii ziua-noaptea sub pază, ca cutare credul cupid să nu cadă în fântână.

Jurământul recrutiilor. Alaltă-eri, Duminecă, garnisona întreagă a Timișoarei ajustată în „blanc Parad“ a eșit pe câmpul de exercițiu unde după liturgia ținută după ritul rom. catolic recruti, concentrați în grupuri naționale, adevăc după limbile ce le vorbesc, au depus jurământul de fidelitate în prezența tuturor autorităților militare, în limba lor. E bine, că cel puțin atunci, când e vorba, ca prin jurământ să se oblige a fi fideli și a-și versă sângele și vieța pentru tron, dinastie și patriă, li-se permite a face aceasta în limba lor, ear' formula de jurământ li-se rostește și prin graiu viu oficios în limba lor. Și n'am cetit încă până adă vre-o părere „patriotică“ a „ideei de stat“, care din astfelu de incidente ar fi alarmat lumea cu știri despre „iridenta valahă“ sau despre „daco-romanismul“ ce ar domni în armata regulată. Mirare, căci altcum „ideia de stat“ nu recunoaște ca limbă *oficioasă* și îndreptățită în stat pe alta, de cât pe cea „a statului“.

Gavrila Pap, fostul episcop reformat în *Comorn*, a reposat alaltă-eri în etate de 68 ani. Influența i-a tăiat frul vieții.

Un nou comite-suprem. În *Vârșet* s'a lătit vestea, că pentru numitul oraș va fi numit *Grecsak*, actualul jude la tabla reg. din Seghedin, de comite-suprem. Înainte de a fi fost numit jude, *Grecsak* a fost deputat dietal cu program apponyist ales în același oraș; de altcum el este ginerele unui veteran *miletician*, al avocatului *Milosavljevici* din *Vârșet*, dar ginerele n'a împărțășit nici-odată vederile politice al socru-lui său.

De la Academia română.

Pentru un stipendiu din fundațiunea Adamchi la școala de poduri și șosele din București pe anul 1895/6 *Academia română*, sub Nrul 7168, publică următorul concurs:

Conform regulamentului de administrațiune al fondului Adamachi, Academia română publică condițiunile pentru ocuparea unei burse la școala de poduri și șosele din București.

1. Bursierul va trebui să fie un tiner admis ca student regulat al școalei de poduri și șosele din București, fie în anul preparatoriu, fie în vre-unul din anii școalei propriu dișe.

Bursierul va trebui să urmeze cursurile și toate lucrările școalei, conform regulamentului ei să treacă esamenele la epocile regulamentare.

În fie-care an, la 15/27 Iunie el va trebui să înainteze Academiei un certificat al direcțiunii școalei arătând purtarea și aplicațiunea sa în școală.

2. Bursa va fi de 100 lei pe lună.

3. Numai tinerii lipsiți de mijloace vor avea dreptul de a se prezenta la concurs pentru ocuparea acestei burse.

Bursierul nu va mai pute avea alte ocupațiuni, pre cum funcțiuni sau lecțiuni private, sub pedeapsa pierderii bursei.

4. Bursa se va acordă pentru timpul legal ce mai rămâne studentului până la terminarea

Invitare de abonament la DREPTATEA

Cu ziua de 30 Septembrie a. c. stilul nostru, espiră abonamentele pe al III cuartal și cele făcute pe luna Septembrie.

Rugăm și invităm pe dnii abonați să grăbiască cu renoirea abonamentelor, ca astfel să rămânem în curent cu expediția foi.

Abonamentele se fac mai ușor prin mandate postale.

PREȚUL:

pe 1/4 de an fl. 2.50
pe 1 lună 85 cr.

Rugăm a se scrie curat și legibil numele abonentului, locuința și posta ultimă, eventual să se lipească pe mandatul postal adresa tipărită sub carea li-se trimite „Dreptatea.”

Cu stimă

Administrația foi „Dreptatea.”

Bursa de Budapesta din 3 Novembre 1895.

Datoriă de stat:

Renta de aur ung. 100, 500, 1000 (sc. de d.)	5%	123.50
" " " " 10.000	4%	—
" " " " coroane ung.	5%	99.50
Obl. căilor fer. orient. 1876	5%	126.75
" " " " de stat, 1889, aur.	4 1/2%	129.—
" " " " arg.	4 1/2%	101.75
Obl. cu premii ung., din 1870, 100 fl. buc.	4 1/2%	140.50
" " " " " "	—	140.—
Obl. de desdaun. regal., am., ung. (sc. de d.)	4 1/2%	100.75
" " " " croate	4 1/2%	102.50
Bonuri rur. ung.	4%	96.25
" " " " croate	4%	97.—
Obl. regul. Tisei (Seghedin)	—	143.75
" " " " hipot. croate, 100	5%	—
Asemnatele caz. de stat. 6 luni 100	—	—
Datoriă de stat. com., hârtia, Mai-Oct.	4 1/10%	98.75
" " " " Febr.-Aug.	4 2/10%	98.75
" " " " arg. Jan.-Jul.	4 2/10%	98.50
" " " " Apr.-Nov.	4 2/10%	98.50
Renta de aur austr. (sc. de d.)	4%	122.50
" " " " in coroane	—	98.50
Datoriă de stat austr. 1854, 250 fl.	4%	149.—
" " " " 1860, 500	5%	147.50
" " " " 1860, 100	5%	168.25
" " " " 1864, 100	—	193.—
" " " " 1864, 50	—	193.—
Obl. oraș. Budapesta 1890	4 1/2%	100.15

Sorturi private.

Imprumutul oraș. Viena din 1874, 100	174.50
Sorturi din Buda 40	60.—
" " (st. austr.) 40	61.—
Sorturi reun. „Jó-sziv” 2	3.30
" " (st. austr.) 5	3.50
" " crucea roșie 5	12.—
" " (st. austr.)	12.50
Obligațiunile basilicei 5	9.75
" " (st. austr.)	10.25
" " crucea roșie italian. 25 lire	12.75
" " (st. austr.)	13.—
Instit. de cred. austr. 100	198.—
Crucea roșie austr. 10	19.—
Sorti Pálffy 40	59.20

Monede.

albenul ces. și reg. tesc.	5.95
" " " verig.	5.93
austr.-ung. de 8 fl.	9.92
de 20 franci	9.93
20 marce	12.25
Lira de aur turcească	—
Argintul austr. și ung.	—
100 marce germ. în papir	61.25
" " de bancă pr. 31 lună	—

Scrisuri fonciare.

„Albina”, inst. de econ 5%	100.76
Banca civ. de credit Arad 5% 40 ani	101.—
" " " " " 5%	101.—
" " " " " 5 1/2%	100.50
de credit ardeleană 5%	101.—
" " " " " 4 1/2% 40 ani	99.—
" " " " " 4 1/2% 50 ani	98.50
credit fonc. din Sibiu 5%	102.25
" " " " " 5 1/2%	—
" " " " " 6%	—
gen. din Sibiu 110 5% 31.3 ani	100.50
" " " " " III emis 5%	102.25
" " " " " IV emis 4 1/2%	100.50
I. de credit din Timișoara 5%	102.—
" " " " " " 4 1/2%	99.50
Imprumut. băncii ung. hipotec. 4%	128.50
Obl. c. fr. bulg.	6% 122.—
" cu prem. serb. 100 fr.	3% 40.—
" " " " (stamp. austr.)	3% 40.75
" soc. p. reg. Temeș-Bega	5% 140.—

Bance.

Banca anglo-austriacă 120	170.—
pe acții Br dapestană 100	129.50
" " a capitalei I emis. 100	98.—
„Hermes” întreprind. de bani 200	—
Banca de credit fiumană 80	126.50
" " gen. ung. 200	—
" " " " din 15 Iuliu	45.75
" " " " pe acții Budast. 50	55.—
" " " " austriacă 160	—
" " " " " din 4 Iuliu	351.50
industrială I ung. 150	197.—
" " și comerc. ung. 100	—
" " " " " din 15 Iuliu	112.50
croat-slavon. " " "	—
de credit ung. 200	116.—
" " " " vechiă 100	—
" " " " II emis. 15 Iuliu	241.25
comercială ung. pestană 500	1132.—
com. și industr. bpestană 100	—
de credit fonciar centrală 500	590.—
croata de escompt 200	—
de escompt și zaratia ung. 400 K.	—
" " " " " 15 Iuliu	259.—
austroungară 600	1000.—
„Unio” 200	—

Târgul de produse din Budapesta.

(Prețurile de la 3 Novembre 1895.)

Specia	Prețul per 100 kgr. de la până	Prețul per 100 kgr. de la până
Grâu Bănațan vechiu	74	75
Grâu Bănațan	76	77
Grâu Bănațan	78	79
Grâu Bănațan	80	81
Grâu de la Tisa	74	75
Grâu de la Tisa	76	77
Grâu de la Tisa	78	79
Grâu de la Tisa	80	81
Grâu Bpestan	74	75
Grâu Bpestan	76	77
Grâu Bpestan	78	79
Grâu Bpestan	80	81
Grâu de la Alba	74	75
Grâu de la Alba	76	77
Grâu de la Alba	78	79
Grâu de la Alba	80	81
Grâu de Bacica	74	75
Grâu de Bacica	76	77
Grâu de Bacica	78	79
Grâu de Bacica	80	81
Secară nouă, pr.	70-72	5.05 5.10
Orz nou	60-62	— de nutrețiu
Orz nou	62-64	— de vinars
Orz nou	64-66	— de bere
Ovăș vechiu	39-41	6.85 7.20
Ovăș nou	39-41	—
Porumb vechiu	75	5.05 5.10 străin
Porumb nou	73	4.75 4.80
Porumb vechiu	—	Bănățan
Porumb nou	—	Bănățan
Rapiță nouă	—	Bănățan
Hirișcă vechiă	—	—

Prețurile bucatelor din piața Timișoarei.
De la 3 Novembre 1895.
După notările societății „Lloyd” din Timișoara.

Grâu, greutatea cualit. 78 chil. per 100 chil.	5.85—5.90
Grâu, greutatea cualit. 79 chil. per 100 chil.	5.90—5.95
Săcară, greutatea cualit. per 100 chil.	4.60—4.70
Orz, greutatea cualit. per 100 chil.	6.00—6.10
Ovăș, venturat per 100 chil.	6.40—6.50
Cucuruz, nou per 100 chil.	5.70—5.75

Târgul de produse diverse.
(Prețul per 100 kilograme.)

Specia	Cursul Bani	Marfa
Semănță de trifoiu luțarnă ung. nouă	52.—	56.—
Semănță de trifoiu roșii nouă	62.—	67.—
Oleiu de morcovi duplu rafinat	28.—	29.—
Turte de oleiu Rapiță	5.—	5.25
Unsoare de porc, pestană	48.—	48.50
Unsoare de porc din provincia	—	—
Glisă nouă, uscată la aer, I-a	—	—
Glisă de masă, 4 rude	43.50	44.—
Glisă de masă, 3 rude	46.50	47.—
Glisă afumată	48.50	49.—
Său sâmburos	—	—
Prune per 500 kgr. în saci, cual. uscit.	—	—
Prune per 500 kgr. în saci, 100 drb	—	—
Prune per 500 kgr. în saci, 85 drb	—	—
Prune per 500 kgr. în saci, drb	—	—
cu termin per 500 kgr. în saci, 100 drb	10.75	11.25
cu termin per 500 kgr. în saci.	12.—	12.50
cu termin per 500 kgr. în saci, 85 drb	16.25	16.70
cu termin per 500 kgr. în saci,	9.75	10.—
cu termin per 500 kgr. în saci, 100 drb	12.—	12.50
cu termin per 500 kgr. în saci, 85 drb	16.25	16.50
Lecuar de prune slavon	11.50	12.50
Lecuar de prune serbesc	10.50	11.—
cu termin slavon	13.75	14.—
cu termin serbesc	12.75	13.—
Miere brută	—	—
Miere galbină, destilată	32.—	33.—
Ceară din Rosenau	152.—	155.—
Ceară slavonă	—	—

Târgul de produse pe termen.

Grâu Sept.-Oct.	în bani per 100 kgr.	6.69 și 6.71
Grâu la Mart.-Apr.	" " " " " "	7.05 și 7.06
Grâu Maiu-Iuniu	" " " " " "	— și —
Săcară la Sept.-Oct.	" " " " " "	5.06 și 5.07
Porumb Maiu-Iuniu	" " " " " "	6.13 și 6.15
Porumb Iul.-Aug.	" " " " " "	5.07 și 5.09
Porumb Aug.-Sept.	" " " " " "	5.08 și 5.10
Ovăș la Sept.-Oct.	" " " " " "	5.87 și 5.89
Ovăș la Mart.-April	" " " " " "	— și —
Rapiță Aug.-Sept.	" " " " " "	9.45 și 9.50

Anunț.

Un candidat de avocat

poate fi aplicat îndată într-o cancelarie advocațială.

Reflectanții să se adreseze către dnul avocat

Dr. Lazar Simon

în Ciacova.

117 2—3

Concurs.

La »Sentinella« institut de economii și credit ca societate pe acții în **Satul-nou** (Réva-Ujfalú) se poate ocupa îndată un post de **cassariu** cu 300—500 fl. salariu anual și un post de **contabil** cu 600—700 fl. salariu anual, — în mod provisoriu. Contabilul, dacă e necăsătorit, poate avea locuință corespunzătoare în localul institutului.

Cererile să se trimită îndată direcțiunei. Satul-nou (Réva-Ujfalú) în 31 Oct. 1895.

Direcțiunea.
I. Miclea, director executiv.

118 1—3